



CYCLAMEN HEDERIFOLIUM



FOTO: GERRIT ROEST



NOMENCLATUUR EN ETYMOLOGIE

Cyclamen hederifolium, ook bekend als het klimopblad-cyclaam, dankt zijn naam aan de typische vorm van zijn bladeren, die sterk doen denken aan de bladeren van klimop (*Hedera*). De geslachtsnaam *Cyclamen* komt van het Griekse woord "kyklos," wat "cirkel" betekent, en verwijst naar de ronde vorm van de wortelknol van deze plant, die een belangrijk kenmerk is. De soortaanduiding *hederifolium* betekent letterlijk "met bladeren zoals die van klimop," en beschrijft de hartvormige, gekartelde bladeren.

TAXONOMIE

- Rijk: Plantae (Planten)
- Klasse: Eudicots
- Orde: Ericales
- Familie: Primulaceae
- Geslacht: *Cyclamen*
- Soort: *Cyclamen hederifolium*

SYNONIEMEN

Cyclamen hederifolium heeft geen gangbare synoniemen, hoewel het in de volksmond soms de naam klimopblad-cyclaam of herfstcyclaam draagt. Deze plant is in veel tuinen te vinden onder zijn wetenschappelijke naam, die goed beschrijft wat het betreft.

VARIËTEITEN EN CULTIVARS

Er zijn verschillende cultivars en variëteiten van *Cyclamen hederifolium*, die vaak variëren in bloeiwijze en bladkleur. Enkele bekende cultivars zijn:

- *Cyclamen hederifolium* 'Album' – met witte bloemen.
- *Cyclamen hederifolium* 'Silverleaf' – met opvallend zilverachtige patronen op het blad.

Deze cultivars worden vaak gekweekt vanwege hun bijzondere uitstraling en het vermogen om te bloeien in verschillende seizoenen.

FAMILIE

Cyclamen hederifolium behoort tot de Primulaceae-familie, de sleutelbloemfamilie, die bekend staat om zijn decoratieve en soms geurige bloemen. Planten uit deze familie gedijen goed in schaduwrijke en koele omgevingen, zoals in bossen en op rotspartijen.

HOOGTE

Cyclamen hederifolium bereikt een hoogte van 10 tot 20 cm, afhankelijk van de groeiomstandigheden. Het is een laagblijvende plant die goed geschikt is voor bodembedekking en als sierplant in rotstuinen of schaduwrijke borders.

BLOEMKLEUR

De bloemen van *Cyclamen hederifolium* zijn meestal lichtroze, hoewel er ook witte varianten bestaan. Ze hebben de typische cyclaamvorm met teruggebogen bloemblaadjes die de plant een elegante uitstraling geven. De bloemen verschijnen in de herfst en zijn geurend, wat ze extra aantrekkelijk maakt voor insecten.

BLADKLEUR

De bladeren van *Cyclamen hederifolium* zijn hartvormig en glanzend, met een gekarteld, groen oppervlak. Ze vertonen vaak een gemarmerd patroon in lichte of zilverachtige tinten, wat zorgt voor een decoratief effect, zelfs wanneer de plant niet in bloei staat.

BLOEIPERIODE

De bloei van *Cyclamen hederifolium* vindt plaats van de late zomer tot de vroege herfst, meestal van augustus tot oktober. De bloemen komen vaak naar boven voordat de bladeren zich ontwikkelen, wat een mooi contrast oplevert.

STANDPLAATS

Deze plant gedijt goed in halfschaduw tot schaduw, en heeft een voorkeur voor goed doorlatende, humusrijke bodem. *Cyclamen hederifolium* groeit van nature in bosachtige gebieden en op beschutte plaatsen, waardoor het goed kan gedijen in rotstuinen, schaduwrijke borders en zelfs onder bomen die de plant bescherming bieden tegen direct zonlicht.

HERKOMST

Cyclamen hederifolium komt oorspronkelijk uit Zuid- en Centraal-Europa, van de mediterrane gebieden tot aan delen van Azië. Het is te vinden in bossen, kalkstenen rotsen en bergachtige gebieden, waar het profiteert van de milde winters en koele zomers.



SOORT GEWAS

Cyclamen hederifolium is een overblijvende vaste plant die uit een knol groeit. In de zomer verdwijnt de plant vaak boven de grond, maar in de herfst komt hij weer op met nieuwe bloemen en bladeren. Het is een typische wintergroene plant die goed bestand is tegen kou.

VERMEERDERINGSWIJZE

Cyclamen hederifolium kan worden vermeerderd door zaad of door het delen van de knollen. Zaadvermeerdering kan enige tijd duren, aangezien de zaden langzaam ontkiemen en een koelere periode nodig hebben om te kiemen. Het vermeerderen via knollen is eenvoudiger, waarbij de knollen voorzichtig moeten worden gescheiden zonder ze te beschadigen.

KLIMAATZONE

Deze plant is geschikt voor USDA-klimaatzones 5 tot 9. Dit betekent dat *Cyclamen hederifolium* goed bestand is tegen koude winters, maar gevoelig kan zijn voor extreme kou. In gebieden met strenge winters kan de plant in een kas of beschutte omgeving worden gekweekt.

INSECTEN

De bloemen van *Cyclamen hederifolium* trekken verschillende bestuivende insecten aan, zoals bijen en vlinders. De geurige bloemen dienen als aantrekkingskracht voor deze insecten, die helpen bij de voortplanting van de plant.

BRONVERMELDING

- <https://www.rhs.org.uk/plants/687/cyclamen-hederifolium/details>
- <https://www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder/PlantFinderDetails.aspx?kempercode=b518>
- <https://www.pacificbulbsociety.org/pbswiki/index.php/CyclamenSpecies>

SAMENVATTING

| Onderwerp | Beschrijving |
|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| Nomenclatuur | <i>Cyclamen hederifolium</i> , verwijzend naar de klimopachtige bladeren van de plant. |
| Taxonomie | Rijk: Plantae, Klasse: Eudicots, Orde: Ericales, Familie: Primulaceae. |
| Synoniemen | Geen gangbare synoniemen, soms aangeduid als herfstcyclaaam of klimopblad-cyclaaam. |
| Variëteiten | 'Album' (witte bloemen), 'Silverleaf' (zilverachtige bladeren). |
| Familie | Primulaceae (sleutelbloemfamilie). |
| Hoogte | 10 tot 20 cm. |
| Bloemkleur | Lichtroze, soms wit, met gebogen bloemblaadjes. |
| Bladkleur | Hartvormig, glanzend groen met gemarmerde zilverachtige patronen. |
| Bloeiperiode | Van augustus tot oktober. |
| Standplaats | Halfschaduw, goed doorlatende, humusrijke bodem. |
| Herkomst | Zuid- en Centraal-Europa, mediterrane regio's. |
| Soort Gewas | Overblijvende vaste plant met knol. |
| Vermeerdering | Zaad of knolvermeerdering. |
| Klimaatzone | USDA-zones 5 tot 9. |
| Insecten | Trekt bijen en vlinders aan voor bestuiving. |